

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát
Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1389/23-E
Sp. zn. ČŠIE-S-188/23-E

Název	Základní škola a Mateřská škola Mladkov
Sídlo	561 67 Mladkov 138
E-mail	zs.mladkov@email.cz
IČO	75 016 141
Identifikátor	650 046 587
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Soňa Filipová
Zřizovatel	městys Mladkov
Místo inspekční činnosti	Mladkov 138
Inspekční činnost na místě	9., 12. a 13. 10. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů pro základní, předškolní a zájmové vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Mladkov (dále škola) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny. Od poslední inspekční činnosti došlo k navýšení počtu žáků a tříd. Aktuálně se celkem 22 žáků 1. až 4. ročníku vzdělávalo ve třech třídách, přičemž ročníky jsou různě spojovány podle předmětů. Pátý ročník ve škole není,

žáci odcházejí do úplných škol v okolí. Vzdělávání je zde vedeno podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Jednotřídní mateřská škola v době inspekční činnosti evidovala 17 dětí, z toho čtyři plnily povinné předškolní vzdělávání a dvě byly mladší tří let. Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Veselé putování s krtkem a jeho kamarády“ (dále školní vzdělávací programu pro předškolní vzdělávání)

Do jednoho oddělení školní družiny byli přihlášení všichni žáci školy. Vzdělávání je uskutečňováno podle Školního vzdělávacího programu pro školní družinu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy působí ve své funkci dlouhodobě, a to od roku 2000, v roce 2022 prošla novým konkurzním řízením. Vedení školy pracuje od poslední inspekce ve stejném složení. Část kompetencí spojených s chodem mateřské školy ředitelka funkčně delegovala od 1.9.2018 na zástupkyni pro předškolní vzdělávání, která v předcházejících letech působila na pozici vedoucí učitelky. Kontrolní a hospitační činnost provádějí obě vedoucí pracovnice, menší účinnost byla konstatována v metodickém vedení začínající vychovatelky školní družiny.

Mezi hlavní koncepční záměry ředitelky, které se jí postupně daří naplňovat, patří další zlepšování materiálních a prostorových podmínek školy, rozvoj digitálních technologií a gramotností žáků. Patrná je snaha o vytváření podnětného prostředí pro vzdělávání žáků a dětí s důrazem na rozvoj jejich osobnosti, dobrou úroveň vzdělávání, prezentaci na veřejnosti a otevřenost školy vůči obci.

Zaznamenáno bylo dílčí zkvalitnění předškolního vzdělávání a podmínek s ním spojených, které je podpořeno přijetím opatření na základě poznatků vzešlých z minulé inspekční činnosti a realizovaných hodnoticích procesů. Přesto v této oblasti jsou patrné příležitosti k dalšímu rozvoji (např. organizace vzdělávání).

Personální obsazení školy umožňuje naplňování cílů jednotlivých školních vzdělávacích programů. Pedagogický sbor základní školy je převážně stabilizovaný, nově od září 2023 nastoupila začínající vychovatelka školní družiny bez praxe. Má určenou uvádějící učitelku s praxí vychovatelky. Výuku zajišťují kromě ředitelky tři učitelky, z toho počtu jedna bez dokončeného vysokoškolského vzdělání (chybí jedna státnice), druhou je vychovatelka, která vyučuje převážně předměty s převahou výchovného působení. V mateřské škole pedagogické personální obsazení prošlo částečnou obměnou. Příznivým zjištěním je zde navýšení pracovních úvazků, což významně přispělo ke zvýšení času souběžného působení učitelů v dopoledním čase, které je efektivně využito.

Ředitelka podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. Je plánovitě, zohledňuje potřeby nejen školy, ale i jednotlivých učitelů. V mateřské škole jsou zařazena témata, jako např. logopedická prevence, pedagogická diagnostika, portfolio dítěte a vlastní hodnocení školy. V základní škole bylo vzdělávání zaměřeno zejména na rozvoj digitálních dovedností, vedení dokumentaci, úpravy školních vzdělávacích programů. Učitelky se často vzdělávají samostatně formou webinářů, získané poznatky různou měrou uplatňují. Jejich aktivní přístup v rámci profesního rozvoje je přínosem pro zkvalitňování vzdělávání.

Škola má vypracovaný *Minimální preventivní program*, do předmětů i výukových projektů začleňuje aktuální trendy či konkrétní problémy, každý rok je vyhodnocován. Učitelky řeší

minimum případů nevhodného chování dětí a žáků, k čemuž přispívají malé třídní kolektivy i vyšší počet pedagogů školy.

Na základě finančních možností a za významného přispění zřizovatele dochází ke zlepšování a modernizaci materiálně-technického zázemí školy, které příznivě ovlivňuje vzdělávání dětí a žáků. Od poslední inspekce proběhla např. rekonstrukce osvětlení a herny mateřské školy, průběžně jsou obnovovány a doplňovány hračky a rozličné didaktické pomůcky. Nově upravené prostranství před školou přispívá k bezpečnosti vstupního prostředí. K rozvoji pohybových dovedností dětí a žáků je využívána obecní tělocvična, která po rozsáhlé rekonstrukci poskytuje větší prostor ke cvičení a zvyšuje bezpečnost. V neudrženém stavu však byla zahrada nad školou, která slouží nejen žákům školy při aktivitách školní družiny, ale také k venkovním hrám dětem mateřské školy (chátrající domeček, nenatřené lavičky s třískami). Školní družina sídlí v jedné z kmenových učeben. Účastníci zájmového vzdělávání využívají také další prostory budovy, tělocvičnu a blízké přírodní prostředí.

Prostřednictvím školních a vnitřních řádů a dalších interních směrnic má škola nastavena funkční pravidla a mechanismy pro organizování činnosti. Aktuální problematiku chodu školy řeší ředitelka především osobním jednáním s ostatními zaměstnanci školy. Pedagogické rady v rámci subjektu probíhají společně, což vede k hlubšímu poznání odlišností jednotlivých součástí školy a sdílení pedagogických zkušeností, prevenci i spolupráci. Propojení mateřské a základní školy vyplývá také ze společně realizovaných aktivit, které přispívají k naplňování klíčových kompetencí dětí i žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledované hodiny v základní škole byly připravené, měly jasně stanovené cíle. Při výuce převládaly frontální metody a formy výuky, které vzhledem k nízkému počtu žáků byly převážně efektivní, umožňovaly i častý individuální přístup k nim. V úvodu učitelky většinou zařazovaly vhodnou motivační složku s možností zapojení a vlastního vyjádření žáků, převládala vlnitá pracovní atmosféra. Uplatněné metody v hodinách často umožňovaly činnosti mimo lavice, občas v kruhu na koberci či u interaktivní tabule. Zadávaná samostatná práce logicky navazovala na přímé činnosti, byla smysluplná, přiměřená. V několika hodinách učitelky vhodně uplatnily mezipředmětové vztahy s výchovným využitím. Zájem o předmět často podporovaly zařazováním zajímavostí a propojením učiva s reálným životem s využitím znalostí žáků. Názorné ukázky a stavby obydlí z přírodních materiálů žákům vhodně přiblížily život v probírané historické epoše. Při řešení některých úloh žáci mohli občas využít možnost volby řešení se zdůvodněním. Cíleně byl podporován pozitivní vztah žáků k přírodě, ochraně živočichů s uvědoměním jejich přizpůsobení obtížným životním podmínkám. Vyvozování učiva se vzájemnými souvislostmi a zapojením žáků zdařile proběhlo v několika hodinách. Vzájemná komunikace učitelů se žáky byla vždy přátelská, pozitivní, podporováno bylo vzájemné naslouchání.

Hodiny byly většinou uzavřeny pochvalou žáků, často jim byl ponechán dostatečný prostor i pro zdůvodněné sebehodnocení, kdy se sami zamýšleli, co jim jde a co ještě příliš ne. Příležitostí ke zlepšení je navázání na hodnotící výroky žáků s následnou diferenciací výuky podle úrovně již upevněných znalostí. Všechny sledované hodiny byly podloženy různým množstvím názorného materiálu a didaktickými pomůckami. Ve většině byla využita dostupná digitální technika nejen učiteli, ale také žáky, včetně vyhledávání informací k učivu na počítačích. Rozlišení učiva nebo zadání práce žákům rychleji pracujícím či nadaným se ve výuce objevily spíše výjimečně i s ohledem na nízké počty žáků.

Předškolní vzdělávání probíhalo v přátelské atmosféře, ve vztazích mezi dospělými a dětmi se projevovala vzájemná důvěra. Příznivě působilo kladné hodnocení dětí. Zaznamenáno bylo také jejich vyzvání k sebereflexi, některým dětem se dostala i kvalitní zpětná vazba k výsledku jejich práce, případně možnému vzdělávacímu pokroku. V této oblasti došlo od minulé inspekční činnosti k dílčímu pozitivnímu posunu. Ten je rovněž evidován v poskytnutém časově delším prostoru pro ranní spontánní aktivity dětí, i když pro některé děti ještě v menší míře.

Vzdělávání v mateřské škole navazuje na integrované bloky školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. V plánování a následné realizaci konkrétních činností je patrná snaha o jejich provázanost s tématem i nastavenými vzdělávacími záměry. Zřejmé je rovněž významnější zohlednění potřeb věkově smíšeného kolektivu, což se promítlo v rozlišení části vzdělávací nabídky pro mladší a starší děti, někdy s možností vlastní volby. Menší je již cílená souvislost aktivit s poznatky z pedagogické diagnostiky a s realizovaným hodnocením pedagogického procesu v kratším vzdělávacím úseku (týdenní tematický blok). Tím není plně podněcována efektivita vzdělávacího procesu z pohledu osobnostního rozvoje každého dítěte. V dílčích situacích, zejména při samostatné práci dětí a řízených skupinových aktivitách, to částečně kompenzovala zvýšená individuální podpora, kterou učitelky i s ohledem na nižší počet dětí uplatňovaly.

Formy a metody práce, účinně využitě vzhledem k naplnění zvolených cílů, příznivě ovlivňovaly převážně čínorodý průběh vzdělávacího procesu s aktivním zapojením dětí. Jeho plynulost však narušovaly prostoje v důsledku zvýšené organizovanosti spojené zejména s uplatňovaným způsobem dopoledního stolování a následným hromadným přechodem dětí ke společným činnostem, kdy většina čekala na jednotlivce. Rovněž tím docházelo k potlačení učení se přijímat odpovědnost za vlastní jednání.

Při pedagogickém působení učitelky často navazovaly na zážitky a již získané vědomosti dětí, které propojovaly s reálnými situacemi. Vzdělávací nabídka přispěla k získávání poznatků o okolním světě. Účinně byly rozvíjeny vyjadřovací a předčtenářské dovednosti. Pro posílení správné výslovnosti dětí jsou pravidelně zařazovány kolektivní jazykové chvílky. Cíleně docházelo k utváření předmatematických schopností, posilování paměti, někdy i logického uvažování. Část vzdělávací nabídky podporovala rozvoj jemné motoriky a částečně fantazie. Každodenně zařazované pohybové aktivity přispívaly k fyzické pohodě a zdatnosti dětí. Věkově smíšené složení třídy vytváří optimální prostředí přirozeně podporující sociální dovednosti dětí. Ze vzdělávacího procesu i záznamů v třídní knize vyplývá méně časté využívání zařazování herních aktivit spojených s vlastním objevováním na základě experimentování.

Činnost školní družiny probíhá podle týdenní skladby zaměstnání s naplňováním oblastí stanovených ve školním vzdělávacím programu. Vzdělávání je realizováno s ohledem na roční období, často je zařazován pobyt účastníků venku s vycházkami do lesa či okolí školy. Při sledované činnosti měli žáci po dopoledním vyučování krátký prostor pro vlastní hry, kreslení či stavebnice podle svého zájmu. V následné řízené činnosti se však projevila malá pedagogická zkušenost vychovatelky. Absence vhodné motivace a chybějící pravidla vzájemné komunikace přispěly k nízkému zájmu o probíhající aktivitu s následným častým napomínáním a usměrňováním žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V základní škole mají učitelky nastavený systém ověřování znalostí žáků zejména vlastními evaluačními nástroji (testy, prověrky, diktáty). Celkové i individuální výsledky vzdělávání

učitelky sledují průběžně, vyhodnocovány jsou za každé čtvrtletí školního roku zejména při jednáních pedagogické rady. Ve sledovaných hodinách byli žáci hodnoceni zejména slovně, vždy motivačně pozitivně.

Informovanost rodičů učitelky zajišťují průběžně, zejména prostřednictvím žákovských knížek a notýsků, v nichž žáci mají dostatečný počet známek. Každoročně je svoláno několik třídních schůzek, první společná informativní proběhne hned první den školy. Učitelky podle potřeby komunikují s rodiči telefonicky či elektronicky.

Ve školním roce 2022/2023 všech 15 žáků prospělo, 13 z nich s vyznamenáním, Rovněž neomluvené hodiny nebyly zaznamenány. Žáci s rizikem školního neúspěchu využívají možnosti doučování a konzultací, učitelky jim věnují cílenější individuální podporu i při běžné výuce.

Škola se zajímá o názory zákonných zástupců, žáků i účastníků zájmového vzdělávání. V předchozích letech provedla několik dotazníkových šetření (např. spokojenost se školním stravováním, školní družinou). Výsledky byly pro školu pozitivní.

Projevy dětí v mateřské škole svědčily o postupném osvojování klíčových kompetencí i elementárních základů funkčních gramotností důležitých pro další rozvoj. Děti respektovaly základní společenská pravidla, k sobě navzájem se chovaly převážně kamarádsky a přirozeně mezi sebou komunikovaly. V případě potřeby se uměly domluvit, podělit se o hračky a zejména při spontánních činnostech většinou účinně spolupracovat. S ohledem na individuální možnosti zvládaly činnosti pohybové, pracovní a sebeobslužné. V řečových projevech byl zřejmý rozvoj vyjadřovacích schopností, i když u některých starších dětí byl patrný nedokončený vývoj správné výslovnosti všech hlásek. Při činnostech se děti většinou na plnění úkolů soustředily, postupovaly podle instrukcí učitelky, správně určovaly počet a barvy, nacházely společné a rozdílné znaky, zejména starší děti dokázaly složit celek podle vzoru, rozlišit některá tiskací písmena a určit první hlásku slova. Patrné bylo odpovídající utváření vědomostí o přírodě.

Výsledky předškolního vzdělávání škola vyhodnocuje, na základě zjištění jsou přijímány dílčí záměry dalšího působení. Kromě toho učitelky sledují vývoj jednotlivců prostřednictvím záznamů, které doplňují v různém rozsahu o závěry pro další pedagogické působení. Ty mají učitelky na zřeteli zejména při uplatňování individuálního přístupu při samostatné, případně skupinové, práci dětí. Méně se promítají do systematického posilování osobnostního rozvoje plánovitě připravenou rozlišenou vzdělávací nabídkou. Preventivně jsou se zákonnými zástupci konzultovány a řešeny individuální výchovné a vzdělávací potíže jejich dětí, případně jim je doporučena návštěva odborného pracoviště (např. logopedické a pedagogicko-psychologická poradna).

K bezproblémovému přechodu dětí do základního vzdělávání přispívá působení ve společném subjektu, úzká vzájemná spolupráce mezi vyučujícími i společné aktivity. Škola pravidelně prezentuje svoji činnost v místním zpravodaji, připravuje vystoupení dětí a žáků při různých kulturních příležitostech v městysu (vítání občánků, program pro seniory, vánoční besídka). Spolupracuje s okolními školami, zejména při pořádání sportovních akcí.

Vzdělávání vhodně doplňují mimoškolní akce školy. Děti a žáci se zúčastňují lyžařského a plaveckého kurzu, jezdí na školní výlety, chodí na vlastivědné vycházky do okolí. Navštěvují kulturní akce v Králíkách (divadlo či vystoupení základní umělecké školy). S nácvikem obrany země se seznámili při Dni ozbrojených sil na pevnosti Adam. Škola v současné době nenabízí žádnou zájmovou činnost, žáci dojíždějí do okolních měst. Zájmové aktivity někteří žáci v obci realizují ve spolupráci s místními složkami (Mladí hasiči, Klubíčko).

Závěry

Vývoj školy

- Průběžné zkvalitňování materiálně-technických podmínek vzdělávání,
- zvýšení počtu žáků a tříd v základní škole,
- dílčí zkvalitnění předškolního vzdělávání větším zohledněním věkově smíšeného kolektivu, posilováním řečových dovedností dětí, zařazováním hodnoticích aktivit jako prostředku podpory rozvoje dítěte a v raném čase poskytnutím zvýšeného prostoru pro spontánní činnosti dětí,
- zvýšení rozsahu pracovních úvazků učitelek mateřské školy, které přispělo k rozsáhlejšímu pedagogickému spolupůsobení v hlavním dopoledním čase.

Silné stránky

Mateřská škola

- Presentace školy na veřejnosti, propojení se životem obce (1.5),
- přátelské rodinné klima příznivě ovlivňující vzdělávání dětí (2.2),
- využití menšího počtu dětí ke zvýšenému individuálnímu přístupu (4.3),
- pravidelná realizace kolektivní logopedické prevence, jež významně napomáhá ke zlepšování řečových dovedností dětí (5.3).

Základní škola

- Presentace školy na veřejnosti, propojení se životem obce (1.5),
- vybavení učeben včetně využívání digitálních technologií příznivě ovlivňuje vzdělávací proces (2.4),
- vstřícný, respektující a empatický přístup k žákům, jednotné působení pedagogů a kladné vztahy mezi všemi účastníky vzdělávání vytváří příjemné učební prostředí a posilují harmonický rozvoj osobnosti (3.2),
- nízký počet žáků přispívá k individualizaci výuky a jejich častému zapojení v hodinách (4.3).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

Mateřská škola

- Nadbytečné prostoje jako důsledek zvýšené organizovanosti spojené s dopoledním stolováním a následným přechodem k bloku řízených činností (4.2).

Základní škola

- Méně účinná metodická podpora začínající vychovatelky (2.3),
- chybějící diferenciaci výuky, která by podpořila žáky nadané a rychleji pracující (4.2).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Diferencovat častěji učivo a výrazněji podpořit nadanější a rychleji pracující žáky,
- zintenzívnit metodickou pomoc začínající vychovatelce školní družiny,
- rekonstruovat školní zahradu s hracími prvky,
- podpořit zájmovou činnost žáků,
- upravit v mateřské škole organizaci dopoledního vzdělávacího procesu pro zvýšení jeho plynulosti a poskytnutí dalšího prostoru k aktivnímu spontánnímu vyžití všech dětí a podnícení učení se přijímat odpovědnost za vlastní jednání,
- využívat více cíleně poznatky vzešlé z pedagogické diagnostiky ve prospěch individualizace předškolního vzdělávání,
- zaměřit se důsledněji na poskytování průběžné kvalitní zpětné vazby jednotlivým dětem směrem k jejich možnostem a dosahovaným pokrokům.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 5. 10. 2023
2. Školní matrika, školní rok 2023/2024
3. Výjimka z nejnižšího počtu žáků pro školní rok 2023/2024 ze dne 29. 6. 2023
4. Koncepce dalšího rozvoje školy ze dne 1. 9. 2022
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Školička*, verze č. 6, s platností od 1. 9. 2023
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *Veselé putování s krtkem a jeho kamarády* s platností od 1. 9. 2021
7. Školní vzdělávací program pro školní družinu s platností od 1. 9. 2023
8. Školní řád základní školy s platností od 1. 9. 2023
9. Školní řád mateřské školy s platností od 1. 9. 2021
10. Vnitřní řád školní družiny s platností od 1. 9. 2023
11. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní roky 2022/2023, 2023/2024
12. Zápisy z jednání pedagogických rad – školní roky 2022/2023 a 2023/2024
13. Třídní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání – školní rok 2023/2024
14. Záznamy o dětech docházejících do mateřské školy ve školním roce 2023/2024 (výběr)

15. Dokumentace vztahující se k vlastnímu hodnocení mateřské školy – školní roky 2021/2022 až 2023/2024
16. Rozpis přímé pedagogické činnosti v mateřské škole – školní rok 2023/2024
17. Rozvrhy hodin 1. – 4. ročníku, školní rok 2023/2024
18. Personální dokumentace pedagogických pracovníků, školní rok 2023/2024 (výběr)
19. Třídní knihy, školní roky 2022/2023 a 2023/2024
20. Dokumentace školní družiny, školní roky 2022/2023 a 2023/2024
21. Školní preventivní program pro školní rok 2022/2023
22. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2022/2023
23. Inspekční zpráva čj. ČŠIE-884/17-E

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Marta Hunalová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka

3. 11. 2023